

K. M. Klausen: Da Regeringen i Efteraaret forelagde Skolelovsforslaget i Landstinget, ledsagede den Lovforslaget med den Opfordring, at Tingene skulde vise Resignation. Jeg tror, det var en meget betimelig Opfordring, Regeringen her stillede til Folketinget og Landstinget. Jeg synes heller ikke, det kan nægtes, at Landstinget har efterkommet den Opfordring, som fra Ministeriets Side blev stillet til det. Da Skolelovsforslaget var til Behandling her i Foraaret, udtalte jeg, at jeg nærede intet Haab om, at vi kunde faa Skoleloven gennemført, før Højre ved de forestaaende Valg til Folketing og Landsting havde lidt et alvorligt Nederlag. Først da mente jeg, vilde Højre komme til Fornuft. Dette er nu sket. Højre har lidt et af de største Nederlag, det nogen Sinde har lidt, baade ved Folketingsvalget og ved Landstingsvalget. Det har ogsaa vist sig, at denne Modgang har hjulpet paa Partiet, saa at Landstinget har vist en Resignation, som vi ikke have kendt Mage til i lange Tider. Det er ikke paa et enkelt Punkt, men det er paa mange og meget væsentlige Punkter. Jeg synes, Landstinget har stillet sig velvillig, og at der fra Landstinget foreligger et Tilbud til Folketinget, som fortjener den nøjeste Overvejelse og at blive mødt fra vor Side med en lignende Velvilje og Resignation. Af de Punkter, paa hvilke Landstinget har slaet af paa sine tidligere Fordringer, skal jeg først nævne det, der angaar Børnetallets Nedsættelse. Dernæst er der den ændrede Sammensætning af Skolekommissionen, at Ansøgningsfristen er nedsat til 4 Uger i Stedet for som tidligere til 6 Uger, og endelig Kaldelsesparagraffen, som jo var det allervæsentligste Stridspunkt. Den er bleven ændret paa den Maade, som Folketinget havde ønsket. Landstinget har vel forlangt, at det Lærerpersonele, som kan ansættes ved Skolen, skal kunne omfatte candidati magisterii, men der kan, synes jeg, intet siges dertil, da disse Folk meget vel kunne fortjene at knyttes til Folkeskolen. Landstinget har forhøjet Alderen fra 24 til 25 Aar for dem, der skulle kunne faa Ansættelse i Ene- og Førstelærerembeder eller i Købstadembeder, og jeg synes, det er en meget fornuftig Ændring. Man bør forlange, at en Mand, der faar et saadant Embede betroet, skal være fuldmyndig. Der er endnu et Par Stridspunkter tilbage mellem Folketinget og Landstinget, og af disse skal jeg først omtale det, der angaar Oprettelsen af et Embede som Konsulent i Skolesager. Forslaget herom har Folke-

tinget forkastet flere Gange, men jeg synes egentlig, at der aldrig er fremført virkelig reelle Grunde imod Oprettelsen af et saadant Embede. Det, man væsentligst har haft imod det, er i det hele taget Ulysten til at oprette ny Embeder her i Landet. Det kan naturligvis være en meget naturlig og meget god Grund, men man bør dog ikke saaledes skære det hele over en Kam, men bør, synes jeg, se paa de enkelte Spørgsmaal hver for sig. Konsulentvirksomheden er ikke noget ukendt her i Landet. Der er mangfoldige andre Omraader, hvor der ansættes Konsulenter. Hvor det vedrører Opdræt af Hingste, Tyre, Køer eller Kalve o. s. v. har Folketinget ikke været bange for at ansætte Konsulenter og lønne dem af Statskassen, her, hvor det angaar Børns Undervisning og Opdragelse, forekommer Spørgsmaalet mig at være lige saa vigtigt, og jeg skulde derfor for mit Vedkommende ikke have noget imod at gaa med til at faa ansat en saadan Konsulent. Jeg tror, at en saadan Mand vilde kunne faa stor Betydning for Folkeskolen. Han skulde jo ikke blot staa som raadgivende for Ministeriet, han skulde ogsaa fungere som Censor ved Skolelærereksamen og skulde endvidere hvert Aar aflægge en Beretning om Skolevæsenets Tilstand i Landets forskellige Egne. Jeg kunde ønske, at der dertil maatte blive føjet, at han ogsaa skulde give i alt Fald nogle Meddelelser om, hvorledes Skolevæsenet staa i enkelte af vore Nabolande, jeg tror, at en saadan aarlig Beretning vilde kunne faa meget stor Betydning for vort Skolevæsens Udvikling. Forudsætningen maatte dog naturligvis være, at et saadant Embede blev besat med en virkelig praktisk dygtig Skolemand, og jeg skulde mene, at en nødvendig Betingelse, som burde stilles, burde være den, at vedkommende selv havde været Lærer, havde tjent i Folkeskolen og arbejdet sig op gennem dens forskellige Trin. Men faa vi en saadan indsigtfuld, dygtig, praktisk Skolemand som Konsulent, tror jeg ogsaa, at han vilde kunne blive af overordentlig stor Betydning for Skolen. Jeg synes derfor, at Spørgsmaalet: Konsulent eller Ikke-Konsulent er et Spørgsmaal, som der ikke burde rejses videre Strid om, i alt Fald finder jeg, at det er af saa underordnet Betydning, at man maa haabe, at Skoleloven ikke skal strande derpaa. Der er saa et andet Punkt, der ligeledes er og har været et Stridspunkt, nemlig Tilskuddet til Friskolerne. Det drejer sig ikke om noget stort Beløb, nemlig kun 35,000 Kr.